

Assumpte: informe d'Intervenció General sobre l'aprovació del pla estratègic de subvencions de l'Ajuntament de Barcelona pel període 2021-2023

De conformitat amb el que preveuen els articles: 73 de la Llei 1/2006 de 13 de març, per la qual es regula el Règim especial del Municipi de Barcelona, 214 del RDL 2/2004, pel que s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals i el Reial Decret 424/2017, pel que es regula el control intern de les entitats del Sector públic Local, aquesta Intervenció emet el següent:

proposta d'ACORD:

“APROVAR el Pla Estratègic de Subvencions de l'Ajuntament de Barcelona per al període 2021 – 2023; ORDENAR-NE la publicació al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona , a la Gasetta Municipal i al Tauler d'Edictes; SOTMETRE'L a informació pública per un termini de trenta dies hàbils a partir del dia següent al de la seva publicació al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona; TENIR-HO per aprovat definitivament, sempre i quan no s'hagin formulat al·legacions durant el període d'informació pública”.

Consta informe proposta de la Cap de l'Oficina Central de Subvencions, que diu:

“.../...

OBJECTE

Justificació i proposta d'aprovació del Pla Estratègic de Subvencions de l'Ajuntament de Barcelona per al període 2021 – 2023.

FONAMENTS DE DRET

La legislació vigent en matèria de subvencions, tant la Llei 38/2003 General de Subvencions en el seu article 8, com - el Reial Decret 887/2006, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei General de Subvencions, en els articles 10 al 15, determina la necessitat d'elaborar un pla estratègic de subvencions. Aquest s'entén com un instrument de planificació -que connecti els objectius i els efectes que es volen aconseguir amb els costos i fonts de finançament, per tal d'adequar les necessitats públiques a cobrir a través de les subvencions amb les previsions de recursos disponibles, amb caràcter previ al seu naixement i de forma pluriennal. Així mateix s'ha de fer un seguiment d'acompliment i control dels objectius establerts en el mateix, per tal que les línies de subvencions que no tinguessin el nivell de consecució d'objectius desitjat poguessin ser modificades o substituïdes per altres més eficaces i eficients, o en tot cas eliminades.

Les subvencions sobre les quals fa referència el pla estratègic, en general, tenen com a objectius bàsics:

- a) Fomentar activitats d'utilitat pública o interès social*
- b) Promoure una finalitat pública.*

I per aconseguir aquests objectius la legislació estableix els principis d'acord amb els quals s'haurà de realitzar la gestió de les subvencions:

- a) Publicitat, transparència, concurrència, objectivitat, igualtat, i no discriminació.*
- b) Eficàcia en el compliment dels objectius fixats per l'Administració atorgant.*
- c) Eficiència en la assignació i utilització dels recursos públics.*

Aquest pla s'ha de confeccionar amb caràcter previ a les propostes d'atorgament de subvencions, i aquestes propostes quan es plantegin, hauran d'estar recollides en el Pla estratègic de subvencions de l'Ajuntament de Barcelona.

FETS I JUSTIFICACIÓ

1. Atès que la Oficina Central de subvencions adscrita a la Direcció de Serveis Generals de la Gerència de Recursos té entre les seves funcions la de “centralitzar la informació i esdevenir el referent en matèria de subvencions dels sectors, districtes, instituts, consorcis i empreses amb participació majoritària de capital municipal”.
 2. Atès que a l’Ajuntament de Barcelona anteriorment només s’han aprovat plans directors de subvencions sectorials en algunes matèries concretes com “cooperació i solidaritat internacional”, i ara es vol aprovar un pla estratègic de subvencions que englobi la totalitat de subvencions a atorgar per l’Ajuntament de Barcelona i els seus ens dependents per al període 2021 – 2023.
 3. Atès la normativa vigent esmentada en l’apartat anterior determina la necessitat i obligatorietat d’aprovar un Pla estratègic de subvencions per a les administracions públiques amb caràcter pluriennal
 4. Atès que l’Ajuntament de Barcelona en el pla d’actuació municipal presentat al plenari de febrer de 2021 establia els eixos d’actuació, a partir dels quals s’han definit els objectius estratègics concrets per a les subvencions municipals tot respectant els objectius bàsics de fomentar activitats d’utilitat pública o interès social i promoure una finalitat pública, - a la vegada que respectant els principis bàsics de tota subvenció pública: publicitat, transparència, concurrència, objectivitat, igualtat, i no discriminació, eficàcia en el compliment dels objectius fixats per l’Administració atorgant i eficiència en la assignació i utilització dels recursos públics.
 5. Atès el volum de subvencions atorgades per l’Ajuntament de Barcelona i els seus ens dependents que en els darrers anys es situa al voltant dels 80 milions d’euros anuals.
 6. Tenint en compte que l’import atorgat per convocatòries l’any 2020 va ser de més de 42 milions d’euros, superior als anys anteriors, i que en el pressupost inicial de 2021 hi ha previst un import de més de 24 milions d’euros per tramitar convocatòries de subvencions, als quals cal afegir aquells crèdits que es puguin ampliar provinents del fons de recuperació, entre d’altres el pla de reactivació econòmica post-covid-19 que té previst un fons de 20 milions d’euros addicionals.
- És per tot això que es PROPOSA tramitar un expedient per a procedir a l’aprovació del Pla Estratègic de Subvencions de l’Ajuntament de Barcelona per al període 2021 – 2023”.

Consta informe de la secretària delegada de la Gerència de Recursos, que diu:
“Vista la sol·licitud presentada es considera que la petició s’ajusta a dret i, en conseqüència, s’informa favorablement i es proposa que per l’òrgan competent s’elevi a la Comissió de Govern la següent proposta d’ACORD:
“APROVAR el Pla Estratègic de Subvencions de l’Ajuntament de Barcelona per al període 2021 – 2023; ORDENAR-NE la publicació al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona , a la Gasetta Municipal i al Tauler d’Edictes; SOTMETRE’L a informació pública per un termini de trenta dies hàbils a partir del dia següent al de la seva publicació al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona; TENIR-HO per aprovat definitivament, sempre i quan no s’hagin formulat al·legacions durant el període d’informació pública”.

Un dels principals instruments per a la planificació de l’activitat subvencional és el Pla Estratègic de Subvencions (en endavant, PES) que es troba regulat en la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions (LGS) i en el Reial Decret 887/2006, de 21 de juliol, pel qual s’aprova el Reglament de la LGS (en endavant, RGS).

A l'Informe resum de l'art.218 del TRLRHL, Exercici 2019, aquesta intervenció va afirmar que:

L'article 8 de l'LGS, que té caràcter bàsic, estableix que els ens que proposin l'establiment de subvencions han de concretar prèviament en un pla estratègic de subvencions els objectius i efectes que es pretenen amb la seva aplicació, el termini necessari per a la seva consecució, els costos previsibles i les fonts de finançament, amb subjecció en tot cas al compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària

Tal i com afirma el Tribunal de Cuentas, al seu informe de 30 d'octubre de 2014, "INFORME DE FISCALIZACIÓN DE LOS PLANES ESTRATÉGICOS DE SUBVENCIONES DEL ÁREA POLÍTICOADMINISTRATIVA DEL ESTADO"

Los PES permiten establecer una conexión entre los objetivos y efectos que se pretenden conseguir, con los costes previsibles y sus fuentes de financiación, con el objeto de adecuar las subvenciones objeto de concesión con las previsiones de recursos disponibles, con carácter previo a su nacimiento y de forma plurianual. Asimismo, la LGS establece un sistema de seguimiento y control de los PES, que debe permitir que aquellas líneas de subvenciones que no alcancen el nivel de consecución de objetivos deseado o que resulte adecuado al nivel de recursos invertidos puedan ser modificadas o sustituidas por otras más eficaces y eficientes, o, en su caso, eliminadas.

De todas formas, en las subvenciones directas hay que distinguir las nominativas de aquellas otras que, no siendo nominativas, se pueden conceder sin pública concurrencia. Así, el art. 22.2 LGS distingue claramente los dos supuestos, de tal manera que pueden concederse de forma directa las siguientes subvenciones:

L'art. 8-1 de la LGS estableix que:

Los órganos de las Administraciones públicas o cualesquiera entes que propongan el establecimiento de subvenciones, con carácter previo, deberán concretar en un plan estratégico de subvenciones los objetivos y efectos que se pretenden con su aplicación, el plazo necesario para su consecución, los costes previsibles y sus fuentes de financiación, supeditándose en todo caso al cumplimiento de los objetivos de estabilidad presupuestaria.

De manera similar els articles 10 a 15 del Reial Decret 887/2006 pel qual s'aprova el Reglament de la Llei general de subvencions, regulen el contingut i el règim de seguiment i avaluació de l'PES i es configura com un instrument de planificació de les polítiques públiques que tinguin per objecte el foment d'activitats d'utilitat pública, interès social o la promoció d'una finalitat pública.

L'exigència de comptar amb un pla estratègic de subvencions es coordina en l'obligació legal que la despesa pública respongui als principis de màxim rigor econòmic, austeritat, eficiència en l'ús de recursos disponibles, qualitat dels serveis prestats i transparència en la gestió pública.

D'aquesta manera, una planificació de les subvencions facilita la coherència i l'eficiència de les actuacions de les administracions públiques, i ajuda a evitar possibles solapaments entre elles; també facilitarà el control de l'estabilitat pressupostària i permetrà el ciutadà conèixer la previsió de subvencions i la seva distribució en funció de les polítiques públiques contingudes en els programes de govern.

Ara bé, l'exigència de comptar amb un pla estratègic de subvencions no suposa en cap cas la generació de cap dret a favor dels potencials beneficiaris ja que la naturalesa jurídica del pla es configura com un mer instrument de gestió de caràcter

programàtic que marca les principals línies de foment de les activitats d'interès general que es duren a terme en un determinat període; dit d'una altra manera, el pla no té valor normatiu.

La principal conseqüència és que l'incompliment del pla estratègic no suposa en cap cas el naixement del dret a exigir indemnitzacions per part dels potencials beneficiaris de la mateixa.

El Tribunal Supremo en sentència de 4-03-2021 ha interpretat 8-1 de la LGS com a requisit essencial i previ, a qualsevol procediment de subvencions:

El artículo 8.1 de la Ley 38/2003, de 17 de noviembre, General de Subvenciones, debe ser interpretado en el sentido de que la aprobación de un Plan Estratégico de Subvenciones, con carácter previo al establecimiento de cualquier subvención, constituye un requisito esencial del procedimiento subvencional, de modo que el incumplimiento de esa obligación, por parte de la Administración pública o Entre público convocante de las ayudas públicas, determina la nulidad de la Orden de convocatoria de la subvención.

.../...

De este precepto pueden obtenerse, sin esfuerzo dialéctico, dos conclusiones: el Plan Estratégico tiene carácter previo al establecimiento de cualquier subvención; y el precepto es imperativo y categórico. Consideramos que la dicción del precepto, exigiendo con carácter previo el Plan Estratégico, no es tangencial y no sistemático, como sostiene la sentencia de instancia, sino requisito esencial y previo a la regulación de la subvención, de tal forma que sí requiere una formalización o instrumentalización externa que, aunque no es exigible una determinada formalidad, si una definición específica que pueda ser identificada.

Malgrat això, hem de reiterar que el PES és un instrument de planificació de les polítiques públiques sense caire normatiu i que no genera ni drets als possibles beneficiaris ni obligacions a la hisenda municipal, per la qual cosa, la fiscalització es trasllada als concrets procediments administratius en que es generin.

Respecte del control del PES, la Disposició adicional decimoséptima. Control y evaluación de objetivos de la LGS, diu:

El control y evaluación de resultados derivados de la aplicación de los planes estratégicos a que se hace referencia en el artículo 8 de esta ley será realizado por la Intervención General de la Administración del Estado, y sin perjuicio de las competencias que atribuye la Ley 6/1997, de 14 de abril, de Organización y Funcionamiento de la Administración General del Estado, a los departamentos ministeriales, organismos y demás entes públicos.

L'avaluació, seguiment i fiscalització dels PES acord amb la LGS es reparteix entre el propi òrgan gestor (articles 14 i 15 RGS) i la IGAE (disposició addicional 17a LGS) i ha de documentar-se en sengles informes de seguiment i d'avaluació. No obstant això, no hi ha normes d'avaluació ni contingut mínim dels informes d'avaluació dels PES.

L'art. 75 de la LLEI 1/2006, de 13 de març, per la qual es regula el règim especial del municipi de Barcelona.

1. La funció de control d'eficàcia té per objecte la comprovació periòdica dels objectius, així com l'anàlisi del cost de funcionament i el rendiment de les activitats i serveis i inversions municipals.

2. La seva execució és competència d'òrgans especialitzats, encarregats del control de la gestió, que determini el Reglament orgànic municipal.

Entenem que aquesta competència no està atribuïda a la intervenció municipal donada la redacció de la Llei 1/2006, per la qual cosa s'hauria de concretar al Reglament orgànic municipal la competència del control del PES.

Per últim cal assenyalar que la L.O.2/2012 de estabilitat presupuestaria y sostenibilidad financiera disposa a l' article 7.3

“ Las disposiciones legales y reglamentarias, en su fase de elaboración y aprobación, los actos administrativos, los contratos y los convenios de colaboración, así como cualquier otra actuación de los sujetos incluidos en el ámbito de aplicación de esta Ley que afecten a los gastos o ingresos públicos presentes o futuros, deberán valorar sus repercusiones y efectos, y supeditarse de forma estricta al cumplimiento de las exigencias de los principios de estabilidad presupuestaria y sostenibilidad financiera.”

Vistos els informes aquesta Intervenció procedeix a l'informe de l'expedient esmentat.

Barcelona, data de la signatura electrònica

L'INTERVENTOR GENERAL

Antonio Muñoz Juncosa